

Rasspecifik avelsstrategi RAS

för australisk terrier 2021

*RAS för australisk terrier version 1 fastställdes 2006-02-18,
revidering 2.0 2014-09-28 och revidering 3.0 juni 2021*

Innehåll

Inledning	4
Generellt om rasen	4
Rasens historia, bakgrund och utveckling.....	4
Utveckling i Sverige	5
Övergripande avelsmål för rasen	5
Rasens population/avelsstruktur	5
Nulägesbeskrivning	6
Genomsnittlig kullstorlek.....	7
Inavelstrend (inavelsökning).....	7
Användning av avelsdjur, ålder första valpkull	8
Mål.....	10
Strategier.....	10
Hälsa	11
Nulägesbeskrivning.....	11
Generell beskrivning av helhetssituationen i rasen.....	11
Statistik gällande ögonsjukdomar	12
Mål.....	14
Strategier.....	14
Mentalitet och bruksegenskaper	15
Nulägesbeskrivning.....	15
Mål.....	18
Strategier.....	18
Exteriör	18
Nulägesbeskrivning.....	18
Mål	21
Strategier.....	21
Summering.....	21
Prioritering av viktiga mål	22
Plan för fortsatt arbete i klubben.....	22

Bilaga A Utlåtande över revidering av RAS för australisk terrier	23
Bilaga B	24
Hälsoenkät australisk terrier 2018	24
Allmän information	24
1. Hundens allmäntillstånd	26
2. Hunden lever inte längre.....	27
3. Sterilisering/Kastrering	28
4. Testiklar – hanar	29
5. Hudproblem/klåda/parasiter	29
6. Öron och Ögon.....	31
7. Mag- och tarmproblem.....	32
8. Andra infektioner	33
9. Hjärtproblem	34
10. Krampanfall och epilepsi	34
11. Tumörer.....	34
12. Skelett och leder	35
13. Njurar och lever.....	35
14. Diabetes	35
15. Addisons sjukdom	35
16. Annan hormonrubbning	35
17. Skendräktighet	36
18. Livmoderinfektion.....	36
19. Prostatabesvär	36
20. Tänder	36
21. Andra sjukdomar	36
22. Olycksfall	37
23. Beteende.....	37
24. Avslutning.....	38

Inledning

Denna reviderade RasSpecifika Avelstrategi har tagits fram under perioden 2014-2020.

Av SKK:s utlåtande om strategin från 2014 framgår följande:

- arbetet är förankrat i klubben genom en e-postförfrågan. Det vore önskvärt med någon tydligare förankringsmetod för att säkerställa att uppfödarna har tagit del av de förändringar som föreslagits.
- rasen beskrivs som sund och fertil och man lägger tonvikt vid att låta det så förbli, genom att prioritera öppenhet mellan uppfödare och att bibehålla en låg inavelsgrad i rasen.

Ras- och avelsstrategin har förankrats i klubben genom

- uppfödar- och medlemsmöte i Tånga Hed i oktober 2018
- förfrågan på mail till uppfödare om synpunkter på preliminär version
- telefonmöte med uppfödare
- mailväxling med uppfödare om specifika målformuleringar
- styrelsebeslut våren 2021

Generellt om rasen

Rasens historia, bakgrund och utveckling

Den australiska terrierns historia har antagits börja under kolonisationen på 1800-talet då emigranter från England och Skottland kom till Australien. Det var inte bara människor som anlände med båtarna utan de hade även med sig husdjur och däribland småhundar. Dessa korsades med varandra. Deras uppgift var, förutom sällskap, att vara ett alltiallo på gårdar och i gruvor. De skulle klara allt från att vakta gården till att valla fåren och bekämpa skadedjur. Genom att Australien är ett så stort land så utvecklades många typer av rasen, något som märks även på dagens australiska terrier. 1872 visades i Australien den första hunden på utställning, den hade dock ännu inte fått sitt nuvarande namn.

Den första rasstandarden skrevs 1887 och den har sedermera kompletterats och blivit mer detaljrik.

Utveckling i Sverige

1959 registrerades den första australiska terriern hos SKK och den första svenska kullen föddes 1964. Rasen har aldrig haft en explosionsartad utveckling i Sverige utan ökat i jämn takt under åren. År 1978 registrerades 31 st., 1985 registrerades 65 st., 1995 registrerades 76 st., 2002 registrerades 146 st. och 2008 registrerades 182 st. australiska terrier. Tyvärr har registreringarna därefter minskat fram till idag, 2019 endast 62 valpar och 2020 registrerades 120 valpar, därefter har en ökning med nära 50% kunnat ses. Rasens ökade popularitet beror på att fler människor har upptäckt vår sunda och mångsidiga ras.

Eftersom rasen är relativt ung och den även i hemlandet Australien har varit ganska varierad i typ och kvalitet så har arbetet i Sverige varit inriktat på att få en mer homogen och enhetlig typ. Rasen har endast haft små problem med hälsan och temperamentet så man har inriktat sig på att förbättra exteriören. Det som har behövt förbättras har varit fronter där exteriöra brister främst kunnat härledas till korta överarmar, icke tillräckliga förbröst samt krokiga framben. Även tandstatus, avsaknad av framför allt premolarer har tidigare varit vanligt förekommande, underställda bakställ, mjuka pälsar, ljusa ögon och storlek är andra exempel för förbättringsarbete.

Övergripande avelsmål för rasen

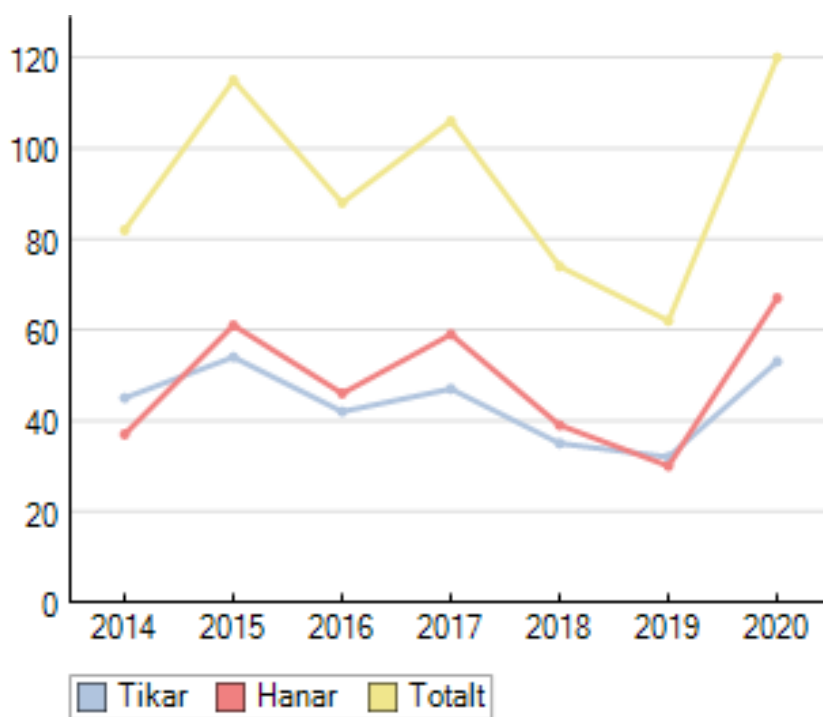
Det är av vikt att uppfödarna är noga med att bevara rasens vänliga men orädda temperament. En rädd australisk terrier är en otypisk australisk terrier. Storlekarna kunde gärna bli något mindre men det bör samtidigt hållas i minnet att rasen ska vara robust. Tendensen i dag är att många raser blir mer och mer eleganta och förädlade. Strävan bör vara att behålla den robusta rastypen och undvika en glidning åt det överdrivet eleganta.

Rasens population/avelsstruktur

Underlag är hämtat från SKK avelsdata

Nulägesbeskrivning

Registreringsstatistik 2014–2020:

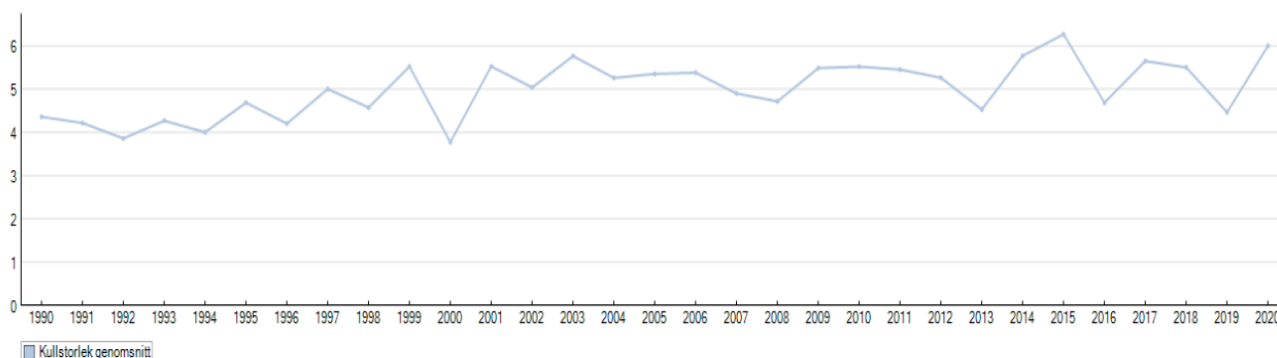
År	Totalt	Hanar (varav importer)	Tikar (varav importer)
2020	120	67 (2)	53 (1)
2019	62	30 (2)	53 (1)
2018	74	39 (2)	35 (3)
2017	106	59 (1)	45 (2)
2016	88	46 (2)	42 (5)
2015	115	61 (2)	54 (3)
2014	82	37 (5)	45 (3)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antal kullar	13	15	19	17	11	13	22
Antal valpar/kull	5.8	6.3	4.7	5.6	5.5	4,5	6.0

Genomsnittlig kullstorlek

Man kan se att den genomsnittliga kullstorleken 1990-2000 ligger mellan 3.8-5.5. Under år 2001-2010 har kullstorleken legat mellan 4.7-5.5 samt under senare tid, år 2011-2020 har kullstorleken varit mellan 5.5-6.3. Det förekommer dock kullar med 8–10 valpar.

Den genomsnittliga registrerade kullstorleken efter svenskregistrerade mödrar har under perioden 1991–2020 varit 3.8 – 6.3 valpar per kull. Då den genomsnittliga inavelsnivån under samma tid mer än halverats är den sjunkande COI (Coefficient Of Inbreeding) kanske en bidragande orsak till fruktsamheten vilket får ses med tillfredsställelse. Den goda fruktsamheten, det låga antalet kejsarsnitt, få döda valpar och att tikarna är så lättparade och goda mödrar är något som bör slås vakt om inför framtiden.

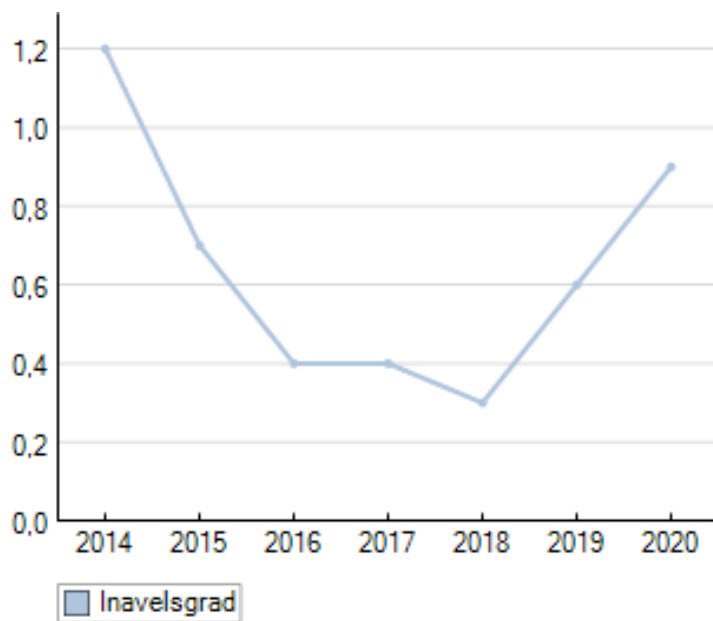
Inavelstrend (inavelsökning)

Gjord inavelsberäkning för perioden är baserad på 5 generationers stamtavlor och visar att den genomsnittliga ökningen av COI i rasen för hela perioden inte är högre än 0,9 % för svenskfödda hundar. Det är en lägre siffra än vad som redovisades för åren 2005–2013 i förra versionen av ras- och avelsstrategin.

Den låga COI-koefficienten beror på fortlöpande importer men även på att uppfödarna i Sverige medvetet undvikit att göra nära släktskapsavel under de gångna åren. Detta faktum är en fördel idag när medvetenheten om vikten av genetisk variation ökar. Det är också något att slå vakt om för framtida avel.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Inavelsgrad	1,2 %	0,7 %	0,4 %	0,4 %	0,3 %	0,6 %	0,9 %

Rasens genomsnittliga inavelsgrad, beräknad över 5 generationer

Användning av avelsdjur, ålder första valpkull

Vi har stor bredd på avelsdjuren och inkluderandes en ökning av COI som är väldigt låg (se under avsnittet "Inavelstrend") kan en bred genetisk variation av våra avelsdjur ses.

Åldern på avelsdjur är inte låg vilket visar att uppfödarna utvärderar avelsdjuren vad gäller både hälsa, temperament och exteriör innan avel. De flesta individer i sagda urvalsgrupp är mellan 2-3 år, dock förekommer det att enstaka hanhundar används tidigare men även vid äldre ålder än 6 år. Under 2020 användes två hanar som var över sju år. Äldre australiska terrierhanar är generellt fertila och det finns över 10 år gamla hanar som har lämnat kullar. De äldre hanarna som har använts i avel har alla varit rastypiska och friska vilket har visat sig slå igenom på deras avkomma.

Föräldradjurens ålder vid första valpkull. Kullar födda **2020** (Totalt 22 st).

	0 - 6 månader	7 - 12 månader	13 - 18 månader	19 - 24 månader	2 - 3 år	4 - 6 år	7 år och äldre	Totalt
Moder	0	0	0	0	9	3	0	12
Fader	0	0	0	2	4	2	2	10
Totalt	0	0	0	2	13	5	2	

Föräldradjurens ålder vid första valpkull. Kullar
födda **2019** (totalt 13 st).

	0 - 6 må- nader	7 - 12 månader	13 - 18 månader	19 - 24 månader	2 - 3 år	4 - 6 år	7 år och äldre	Totalt
Moder	0	0	0	0	8	0	0	8
Fader	0	0	1	0	0	0	1	2
Totalt	0	0	1	0	8	0	1	

Föräldradjurens ålder vid första valpkull. Kullar
födda **2018** (Totalt 12 st).

	0 - 6 må- nader	7 - 12 månader	13 - 18 månader	19 - 24 månader	2 - 3 år	4 - 6 år	7 år och äldre	Totalt
Moder	0	0	0	0	9	1	0	10
Fader	0	0	1	0	2	0	0	3
Totalt	0	0	1	0	11	1	0	

Föräldradjurens ålder vid första valpkull. Kullar
födda **2017** (Totalt 17 st).

	0 - 6 må- nader	7 - 12 månader	13 - 18 månader	19 - 24 månader	2 - 3 år	4 - 6 år	7 år och äldre	Totalt
Moder	0	0	0	3	4	2	0	9
Fader	0	0	1	1	3	1	1	7
Totalt	0	0	1	4	7	3	1	

Föräldradjurens ålder vid första valpkull. Kullar
födda **2016** (Totalt 19 st).

	0 - 6 må- nader	7 - 12 månader	13 - 18 månader	19 - 24 månader	2 - 3 år	4 - 6 år	7 år och äldre	Totalt
Moder	0	0	0	1	8	3	0	12
Fader	0	0	3	1	7	2	0	13
Totalt	0	0	3	2	15	5	0	

Föräldradjurens ålder vid första valpkull. Kullar
födda **2015** (Totalt 15 st).

	0 - 6 må- nader	7 - 12 månader	13 - 18 månader	19 - 24 månader	2 - 3 år	4 - 6 år	7 år och äldre	Totalt
Moder	0	0	0	0	10	1	0	11
Fader	0	0	0	1	3	2	0	6
Totalt	0	0	0	1	13	3	0	

Föräldradjurens ålder vid första valpkull. Kullar födda **2014** (Totalt 13 st).

	0 - 6 månader	7 - 12 månader	13 - 18 månader	19 - 24 månader	2 - 3 år	4 - 6 år	7 år och äldre	Totalt
Moder	0	0	0	0	4	1	0	5
Fader	0	0	0	1	2	3	0	6
Totalt	0	0	0	1	6	4	0	

Om en individ används frekvent och andra väljs bort av olika anledningar går genetisk variation förlorad. Därför bör man rekommendera att varje hanhund (eller tik) under sin livstid inte producerar mer än 5% av antalet valpar under en generation (fem år). Under de senaste 5 åren (2016–2020) har 429 nya valpar registrerats i Sverige (svenskfödda, importer ej inräknade). Det betyder att rekommenderat maxantal valpar är 22 valpar per individ under hundens livstid.

I rasen är hanhundsanvändningen tämligen väl spridd, det vill säga många olika hanar används till rasens kullar. Under 2019 användes 10 olika hanar och 13 tikar till årets 13 kullar. Under 2020 användes 16 olika hanar och 22 olika tikar till årets 22 kullar. Idealiskt vore lika många hanar som tikar för den genetiska variationens skull.

Mål

Att:

- den årliga registreringen av hundar skall vara minst 100 st.
- bevara en låg COI < 1%
- att verka för gott samarbete mellan uppfödare och hanhundsägare.

Strategier

Att:

- sprida kunskap om rasens användningsområden vid mässor, träffar. Anordna uppfödartreffar där uppfödare får dela med sig av sina erfarenheter och sitt avelsarbete. Att bjuda in föreläsare för att fördjupa och förbättra vårt arbete. Avelsråden ger information om läget vad gäller avelsbas/hanhundsanvändning, i syfte att bistå uppfödarna vid val av avelsdjur. Viktigt att publicera information i rasklubbens tidning. Särskilt informera om vikten av genetisk variation i en liten ras.
- uppmärksamma hundar som har god fruktsamhet. Att uppfödarna planerar sina kombinationer av avelsdjuren med tanke på hälsa, temperament och exteriör, samt genetisk variation.

- ordna uppfödarmöten och ha öppna och framåtsyftande diskussion med uppfödare.
- Det rekommenderas att varje hanhund inte producerar mer än 5 % av antalet valpar per generation. Väldigt viktigt att uppfödarna tar hänsyn till vad den blivande kullen tillför till avelsbasen i en liten ras. Med nuvarande registrering uppgår rekommenderat maxantal valpar för en individ 22 st.

Hälsa

Nulägesbeskrivning

Inom australisk terrier i Sverige har vi haft förhållandevis få problem med ärftliga sjukdomar.

Rasklubben har idag krav på känd ögon- och knäledsstatus för att tillhandahålla valpförmedling.

Generell beskrivning av helhetssituationen i rasen

En hälsoundersökning har utförts under perioden juni t o m augusti 2018 med hjälp av en webbaserad enkät. Information och inbjudan att delta har förmedlats via Aussieklubbens hemsida och klubbens facebookside. Vi har också kontaktat föreningens medlemmar samt aussieägare utifrån SKK:s ägarregister via mejl. Uppfödare har också bistått med att uppmana sina valpköpare att svara på enkäten. Resultaten av enkäten redovisas i bilaga 1. I den redovisningen görs även en jämförelse med tidigare hälsoenkät som gjordes 2012. En kort sammanfattning ges här i det följande.

Av enkäten framgår att hälsostatusen hos vår ras är god. För 73% av hundarna bedöms hälsostatusen vara mycket god. Några hundar anges ha återkommande problem och av dessa nämns mag-, hud- och öronproblem bland annat.

Resultaten är mycket lika utfallet vid 2012 års enkät. Några skillnader som noterats är

- färre fall och lägre andel hundar med diabetes
- flera av sjukdomarna som rapporterats har uppkommit vid högre ålder, dvs hunden är frisk längre
- lägre andel av hundar med patellaluxation, dock fortfarande 16 %
- större andel kastrerade hanhundar och stor andel av dessa, av beteendemässiga orsaker.
- fler hundar (hanhundar) som anges ha magproblem mycket ofta

En stor andel (90%) anger att de gärna skulle skaffa en australisk terrier igen.

Det är roligt att notera att rasen används i fler aktiviteter. De flesta svarande anger att hunden är sällskaps- och familjehund, men även spår, agility, lydnad, rallylydnad och nosework har blivit vanliga aktiviteter utöver utställning och avel. Enstaka exempel på vårdhund/läshund finns också.

Utöver resultaten från hälsoenkäten har också uppfödare noterat fler fall av vissa sjukdomar i rasen. Exempel är hypotyreos (brist på sköldkörtelhormon), vaskulit, Addison, Cushings syndrom, och framför allt allergier. Något fall av SLO (klolossning) har också förekommit. Detta framkommer inte tydligt i enkäten och är något som behöver följas upp framöver. SKK's hunddata visar att ett renal dysplasi (RD) har förekommit år 2020.

I vårt förra RAS kunde vi se en ökning av patellaluxation. Under den efterföljande 5-årsperioden kan vi med glädje se en omfattande minskning i stället. Vi ser också en klar förbättring vad gäller ögonsjukdomar. Vi fortsätter dock att arbeta för att få en ännu bättre statistik.

Period 2014-01-01- 2020-12-31

Undersökta hundar:	193 st.
Patella UA:	162 st.
Patella medialt grad 1:	26 st.
Patella medialt grad 2:	4 st.
Patella medialt grad 3	1 st.

Hundar med patellaluxationsdiagnos procentuellt 2014 – 2020: 16%

Statistik gällande ögonsjukdomar

Alla uppgifter är hämtade från SKK:s avelsdata. Märk: En och samma hund kan vara undersökt flera gånger!

Period 2014–2020

Diagnos	Antal
PPM, iris-iris lindrig	2
Katarakt, partiell cortex främre, lindrig. Ej ärftlig	3
Katarakt, partiell cortex främre, lindrig. Ärftlighet kan f.n. ej bedömas	1
Katarakt, partiell cortex främre, kraftig. Ärftlig	1
Katarakt, partiell cortex ekvatoriell, lindrig. Ej ärftlig	1
Katarakt, partiell nukleus, måttlig. Ej ärftlig	1
Katarakt, partiell nukleus, måttlig. Ärftlighet kan f.n. ej bedömas	1
Retinopati. Ej ärftlig	2
Öga UA	303

Totalt undersökta 315 st, procentuellt en stycken ärftlig ögonsjukdom är 0.3%

Två hundar har fått diagnoser katarakt, ärftlighet kan för närvarande ej bedömas, dessa hundar har blivit undersökta flera gånger och de fick på sista undersökningen resultat: ej ärftligt i åldrarna sex år och sju år.

Period 2000–2013

Undersökta hundar:	732 st.
Öga UA:	696 st.
Icke ärftlig katarakt:	7 st.
Katarakt ÖP:	5 st.
Katarakt ÖP lindrig utbredning:	2 st.
Katarakt ÖP måttlig utbredning:	2 st.
Katarakt BP:	3 st.
Katarakt, partiell cortex främre. Lindrig. Ärftlig.	1 st.
Katarakt, partiell cortex främre. Måttlig. Ärftlig.	1 st.
Katarakt, partiell cortex bakre. Måttlig. Ärftlig.	1 st.
Katarakt, partiell cortex ekvatoriell, lindrig, ärftl. kan f.n. ej bedömas	1 st.
Katarakt, partiell cortex ekvatoriell, måttlig, ärftl. kan f.n. ej bedömas	1 st.
PPM, iris-iris lindrig	8 st.
PPM, iris-cornea, lindrig	1 st.
PPM	1 st.
Retinopati, sannolikt ej ärftlig	1 st.
Retinopati. Genetisk betydelse okänd	1 st.

I procent så är 95 % av hundarna fria från ögonsjukdomar. Av de ögonsjukdomar som är konstaterat ärftliga på drabbade hundar är procenten endast 1,5 %.

Bakgrund (analys) ögonproblem

Internationellt är ögonsjukdom spridd i rasen, dels genom att flera hundar som importerats från Australien är välanvända i Norden och har visat sig nedärva ögonproblem, dels genom att sjukdomar är och har varit frekventa i den nordiska populationen. Så har till exempel de finska uppfödarna arbetat mycket för att bekämpa ögonsjukdomar. Samma blodslinjer förekommer till stor del i de svenska blodslinjerna och i hela Norden.

I Sverige ögonlyses hundarna ofta vid ung ålder en gång. Många katarakter har dykt upp hos de hundar som undersöks vid t ex 5–6 års ålder. Det finns alltså troligen ett mörkertal i vår population. Av den anledningen bör ögonlysning ske förslagsvis vid 1, 3 och 5 års ålder (se under Strategi nedan).

Mål

Att

- det procentuella antalet hundar med ögonstatus ua inte skall minska
- antalet hundar som drabbas av ärftliga sjukdomar rapporterade i hälsoenkäten skall minska.
- antalet kastrerade hanar måste minska, med tanke på avelsbasen.
- andelen hundar med patellaluxation skall fortsätta att minska

Strategier

Att

- arbeta för en ökad öppenhet uppfödare-valpköpare-rasklubb genom att informera i klubbtidning och vid uppfödarträffar om hälsoläget i rasen.
- använda friska och välbyggda hundar i avel, också om de inte har så många utställningsmeriter.
- rekommendera ögonlysning före parning. Intyget bör inte vara äldre än två år.
- avelsdjur bör ha intyg på att knä är 0/0 vid patellaundersökning eller högst 1/1 och då skall avelspartners knästatus vara 0/0 (rekommendation).
- Individer som visar varaktiga symptom på knäledsproblem såsom haltande, svårighet att hoppa upp på saker, ovilja att springa snabbt samt vända tvärt skall uteslutas ur avel.
- genomföra ytterligare enkät om befintliga sjukdomar för att kartlägga status
- kartlägga orsaken till ökningen av antalet kastrerade hanar.
- öka antalet hundar som undersöks för knä- och ögonstatus. Även sålda valpar bör veterinärundersökas i vuxen ålder avseende patellaluxation och katarakt. Katarakt visar sig ofta senare och ny undersökning bör göras i 5–6-årsåldern. Detta bör uppfödaren meddela med hänsyn till fortsatt avel.
- avelskommittén tillsammans med uppfödare, styrelse och rasklubben arbetar vidare med problematiken runt patella och ögonsjukdomar genom information vid till

exempel träffar och i rasklubbens tidning samt genom att vid behov ge avelsrekommendationer.

Mentalitet och bruksegenskaper

Den australiska terriern är en liten, vaken, pigg och glad hund. Tuff och trofast, mycket envis och nyfiken. Den är barnvänlig, full av energi ute men stillsam inomhus. Det är kraftiga, friska och lättskötta hundar och deras enda krav är mycket kontakt med ägaren och förhållandevis mycket motion för att vara en så liten hund.

Bakgrunden som renhållare från smågnagare och även orm kräver en hund med mod, intelligens, vighet och snabba reflexer, något som de flesta australiska terriers fortfarande har. Australisk terrier användes i sitt hemland även till vallning av får och då flera stycken hundar tillsammans. Den har än idag en hel del vallinstinkt i sig och man kan ofta se att hundarna är duktiga på att samarbeta när något ska göras och de har en stark sammanhållning i grupp. Vallning kräver också stor lyhördhet mot föraren och det är också något som utmärker rasen idag, samt stor tillgivenhet och trofasthet mot familjen.

Rasens bruksegenskaper är goda. Den är lämpad till många grenar inom hundsporten.

Nulägesbeskrivning

I hälsoenkäten har 25 % angett att de upplevt en del av hundens beteende som problematiskt. Exempel på problem är skällighet, rädsla, hundaggressivitet och vaktande. En del av dessa hör kanske ihop med hundens ursprung som gårdshund. Rädslor och hundaggressivitet är inte rastypiskt.

Det finns en stark koppling mellan mentalitet och antalet kastrerade hanar enligt hälsoenkäten. Drygt 40 % av hanarna kastreras, främst av mentalitetsskäl. Se mera om detta under Mål och Strategier i avsnittet Hälsa ovan! Se även hälsoenkäten (bilaga).

Eftersom det i dagsläget är svårt att ha mer än en "allmän känsla" av att mentaliteten i rasen är övervägande god, så har Aussieklubben tidigare beslutat, enligt förra RAS 2014, att verka för att det genomförs minst 50 mentalbeskrivningar enligt SKK:s utvärderingsmetod Mentalbeskrivning Hund (MH) eller BPH för att sedan göra en utvärdering av vår ras mentalitet.

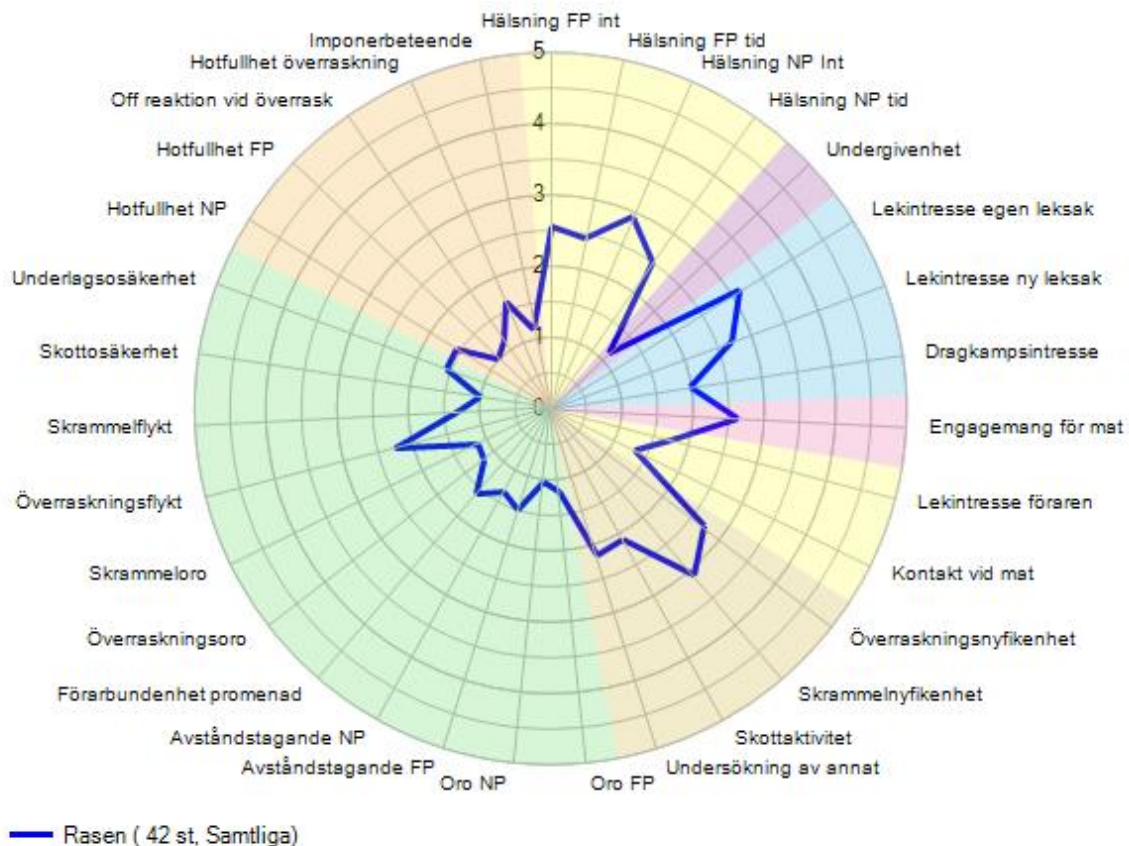
Under perioden 2012–2020 har totalt gjorts 50 MH och 52 BPH för australisk terrier i Sverige. 3 ekipage har blivit tillsagda att avbryta av testledare, alla dessa av samma orsak: rädsla.

MH och BPH är inte en test utan just en beskrivning av hundens reaktioner. Hunden kan inte bli ”icke godkänd”. Aussieklubbens avsikt är att arbeta fram en rasprofil enligt Per-Erik Sundgrens metod att redovisa MH och BPH.

I spindeldiagram nedan sammanställs medelvärde för 42 BHP testade hundar födda under 2012–2020. Urvalet är litet och fler testade hundar behövs för ett säkrare resultat. En skala i form av fem steg från ingen reaktion (1) till mycket (5) används.

Den ”Sammanfattande beskrivningen” anger medelvärden för hur: Arg, Energisk, Glad i främmande människor, Lekfull, Ljudlig, Nyfiken, Trygg rasen är och om hunden har en Positiv attityd. Här används en annan skala i form av fem steg från inte alls (0) till mycket (4) används.

Av diagrammet framgår att de testade får höga poäng (dvs aktiva) inom nyfikenhet, mat- och lekintresse, samt lägre poäng (inaktiva) vid överraskningsmoment, som beskriver rädsla och osäkerhet.

RM = Rasmedelvärde

Moment	RM
Hälsning FP int	2,5
Hälsning FP tid	2,4
Hälsning NP Int	2,9
Hälsning NP tid	2,5
Ungivenhet	1,1
Lekintresse egen leksak	3,1
Lekintresse ny leksak	2,7
Dragkampsintresse	2,0
Engagemang för mat	2,6
Lekintresse föraren	1,7
Kontakt vid mat	1,3
Övriga nyfikenhet	2,7
Skrammelnyfikenhet	3,1
Skottaktivitet	2,1
Undersökning av annat	2,2
Oro FP	1,2
Oro NP	1,0
Avståndstagande FP	1,5
Avståndstagande NP	1,4
Förarbundenhet promenad	1,6
Övriga oro	1,2
Skrammelo	1,1
Övriga flykt	2,3
Skrammelflykt	1,3
Skottosäkerhet	1,0
Underlagsosäkerhet	1,6
Hotfullhet NP	1,6
Hotfullhet FP	1,0
Off reaktion vid överrask	1,1
Hotfullhet överraskning	1,6
Imponerbeteende	1,1

Mål

Att bevara den australiska terrierns positiva temperament. Uppfödarna har ett stort ansvar här. Man bör tänka på att para föräldradjur som har rastypisk mentalitet med varandra.

I dagsläget är det 52 hundar som har genomfört BPH. Målet är att ytterligare ca 50 hundar genomför BPH under de kommande fem åren.

Att sträva efter att uppfödare ska få mer kunskaper om BPH och dess betydelse.

Strategier

Att

- klubben ser med fördel att avelsdjur genomför BPH.
- uppfödarna uppmuntrar sina valpköpare att genomföra BPH med sina hundar.
- klubben bistår med att anordna minst ett tillfälle per år där BPH kan genomföras.
- klubben anordnar uppfödarmöte där resultat av BPH följs upp och diskuteras.
- uppfödare skall noga informera valpköpare om rasens typiska temperament enligt rasstandard. En australisk terrier (liksom många andra terrierraser) fordrar en fast hand, uppfostran och aktiviteter. Uppfödare bör också förklara att kastration sällan är ett alternativ till aktivering och uppfostran samt informera om nackdelarna med kastration. BPH är ett bra instrument att kartlägga mentalitet.

Exteriör

Nulägesbeskrivning

Ett mycket framgångsrikt arbete har gjorts av uppfödarna under de år som gått och vi har idag betydligt färre hundar med dåliga fronter, tandstatusen är i de flesta fall bra, man ser ett fåtal underställda hundar, ryggar är oftast raka mm. Det finns dock en del att fortsätta arbeta med.

Speciellt bör man tänka på att storleken inte får öka ytterligare, att eftersträva bättre pälskvalitet – en mjuk päls skyddar inte mot regn, vind och sol - samt förbättra pigmentet runt ögon och nos. Det finns hundar som är för långa i kroppen och därigenom svaga i ryggen, andra har för kort överarm vilket medför att de ”slänger” eller ”virvlar” med frambenen. En god tumregel är att skuldran är väl tillbakalagd, och inte framskjuten, skuldrans framkant bör ligga något nedanför halsens slut och att hasens linje är bakom svansansättningen utan att hunden står övervinklat.

I kommentarerna till standarden står att ”skulderhöjden bör vara lika med ryggglängden från manke till svansrot och hela längden, från förbröst till bakdel, är en halv gång längre. Detta förhållande är ungefär 10 till 15. För att proportionerna ska vara ideala måste båda dessa mått uppfyllas, eftersom en hund mycket väl kan ha rätt höjd/ryggglängdsförhållande, men om den är stel i skuldran och saknar förbröst kommer den inte att ha den nödvändiga totallängden, och då får man inte den önskade effekten, att hunden är lång i förhållande till höjden.”

Utvärdering av mätning av australisk terrier i samband med rasspecialerna, 2014, 2016 och 2019 saknas resultat.

Resultat mätning 2017:

Hanar 9 st.

Tikar 11 st.

Höjd cm. Antal hundar

28	1
28,5	2
30	2
30,5	1
31	2
32,5	1

Höjd cm. Antal hundar

26,5	1
27	1
27,5	1
28	2
28,5	2
29,5	4

Den genomsnittliga mankhöjden på hanar var 30 cm. och på tikar 28,4 cm.

Resultat mätning 2015:

Hanar 9 st.

Tikar 11 st.

Höjd cm. Antal hundar

28	2
29	3
30	2
31	2

Höjd cm. Antal hundar

25	1
26	4
27	3
28	5
29	3

Den genomsnittliga mankhöjden på hanar var 29,44 cm. och på tikar 27,3 cm.

När de två årens genomsnittliga resultat läggs samman blir mankhöjden på hanar 29,7 cm. och på tikar 27,85 cm.

Resultat mätning 2005:

Hanar 14 st.

Tikar 14 st.

Höjd cm.	Antal hundar	Höjd cm.	Antal hundar
25		25	2
26	1	26	5
27	1	27	4
28	1	28	2
29		29	1
30	7	30	
31	2	31	
32	2	32	

Den genomsnittliga mankhöjden på hanar var 29,8 cm. och på tikar 26,6 cm.

Resultat mätning 2004:

Hanar 19 st.

Tikar 17 st.

Höjd cm.	Antal hundar	Höjd cm.	Antal hundar
25		25	3
26	1	26	
27		27	5
28	2	28	7
29	6	29	2
30	9	30	
31		31	
32	1	32	

Den genomsnittliga mankhöjden på hanar var 28 cm. och på tikar 27,4 cm.

Enligt rasstandarden är den australiska terriern i Sverige för stor då den säger ” Hanhund: önskvärd mankhöjd cirka 25 cm Tik: önskvärd mankhöjd något lägre”

Av mätningarna framgår att mankhöjden ökat under perioden 2005 till 2018 och är högre än rasstandarden.

Även i hälsoenkätens svar rapporteras hög medelvikt, osäkerhet finns runt den siffran (hundens kondition, typ av våg, vägningsmetod mm) men man kan ändå konstatera att rasen är tyngre och större än vad rasstandarden anger.

Man måste dock ha i minnet att dagens utfordring är bättre, de tidiga hundarna åt till stor del skadedjur och var tunna i kroppen. Numera är ju utfordringen bättre och vikten har ökat bland annat av den anledningen.

Mål

Att:

- fortsätta arbetet med att förbättra exteriören på vår ras och föda upp hundar som ligger så nära rasstandarden som möjligt och som är funktionella och sunda.
- Medelvikten skall inte öka ytterligare utan snarare minska för att sträva mot skrivningen i rasstandarden
- Uppfödarna ska utbildas för ökad kunskap om rasens exteriöra egenskaper

Strategier

Att:

- rasklubben kontinuerligt ska företa mätning gällande mankhöjd samt vikt på samtliga deltagande hundar i samband med rasspecialerna.
- vid avel välja storleksmässigt mindre avelsdjur framför större sådana.
- uppfödarna skall vara väl förtrogna med standarden och vara kritisk vid urval av avelspartner till sin tik/hund.
- Använd friska, välbyggda hundar med rastypiskt temperament i avel, även om de inte har så många utställningsmeriter.
- rasklubben skall arrangera föreläsningar inom exempelvis exteriör och anatomi.

Summering

Vi har en frisk och sund ras och skall fortsatt arbeta för att denna status bibehålls. Vi har sett vikande antal registrerade hundar under senare år och vi behöver arbeta för att ändra denna trend.

Uppfödarna måste vara noga med att bevara rasens vänliga men orädda temperament.

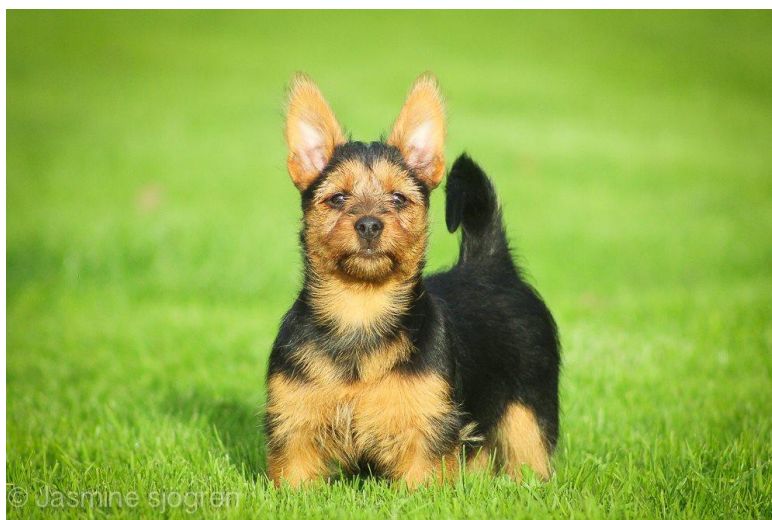
Storlekarna kunde gärna bli något mindre men vi måste samtidigt tänka på att rasen ska vara robust. Tendensen i dag är att många raser blir mer och mer eleganta och förädlade. Strävan bör vara att behålla den robusta rastypen och undvika en glidning åt det överdrivet eleganta.

Prioritering av viktiga mål

Att fortsätta arbete med god hälsa och bra avelsbas, behålla australisk terriers rastypiska temperament. Utöka antalet årliga registreringar

Plan för fortsatt arbete i klubben

Bredda verksamheten, driva aktiviteter så som trimkurser, BPH, föreläsningar och träffar för uppfödare och medlemmar.

Bilaga A

Utlåtande över revidering av RAS för australisk terrier

Undertecknad har på uppdrag av SKK/AK granskat Aussieklubbens förslag på revidering av RAS för Australisk terrier.

Arbetet är förankrat i klubben genom en e-postförfrågan. Det vore önskvärt med någon tydligare förankringsmetod för att säkerställa att uppfödarna har tagit del av de förändringar som föreslagits.

Rasen beskrivs som sund och fertil och man lägger tonvikt vid att låta det så förbli, genom att prioritera öppenhet mellan uppfödare och att bibehålla låg ökning av inavelsgrad i rasen.

Jag önskar rasklubben och uppfödare stort lycka till i det framtida avelsarbetet med Australisk terrier.

Täby 2015-01-21

Terese Holmquist

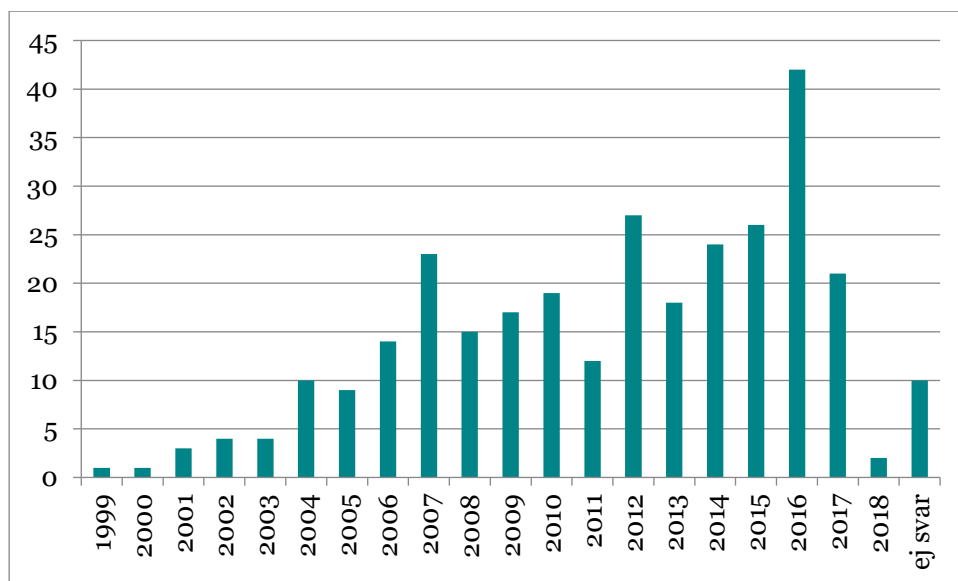
Bilaga B

Hälsoenkät australisk terrier 2018

Hälsoundersökningen har utförts under perioden juni t o m augusti med hjälp av en webbaserad enkät. Information och inbjudan att delta har förmedlats via Aussieklubbens hemsida och klubbens facebook-sida. Vi har också kontaktat föreningens medlemmar¹ samt Aussieägare utifrån SKKs ägarregister² via mail. Vår målgrupp har varit hundar som är födda år 2000 och framåt.

Allmän information

Vi erhöll 327 svar varav 172 hanhundar och 152 tikar. Födelseår för hundarna i enkäten visas i figuren nedan.

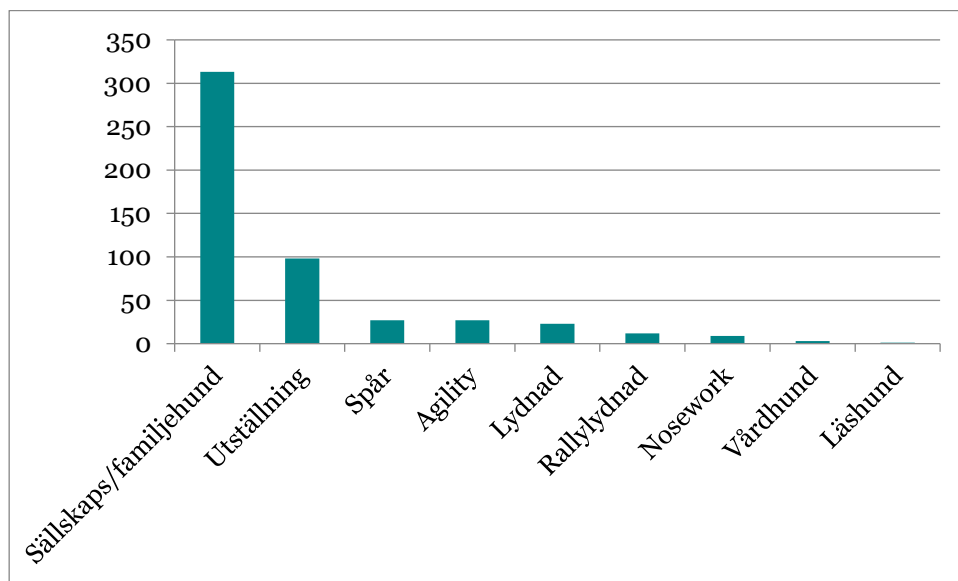

Hur används hunden?

De flesta svarande ger mer än ett användningsområde.

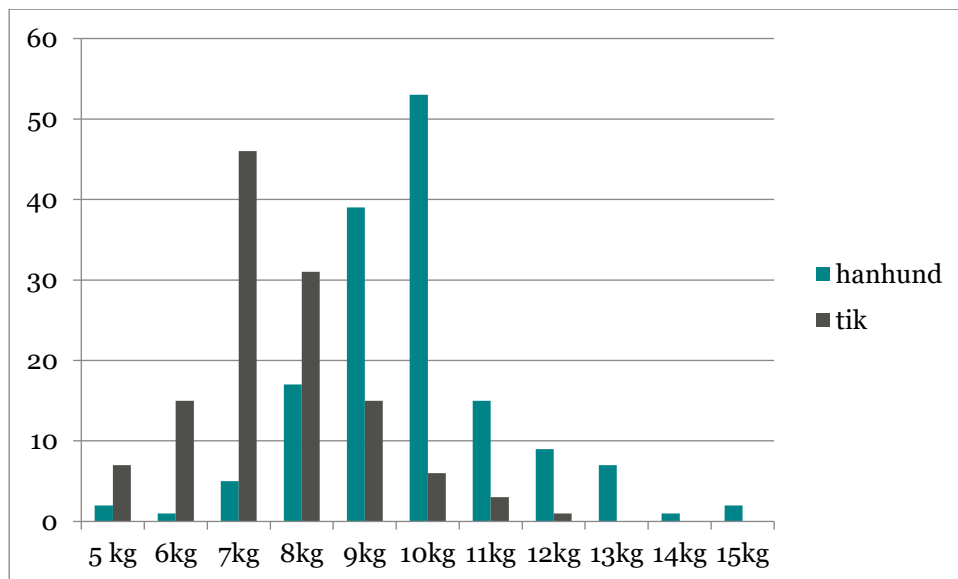
¹ De medlemmar i medlemsregistret som har angivit en mailadress

² Registret innehöll drygt 3000 ägare, men endast ca 500 mailadresser fanns tillgängliga. Endast dessa har fått information om enkäten.

Hundens vikt

Svar från ca 275 hundar på denna fråga. I figuren visas antal hanhundar resp tikar och deras vikt

Medelvikt för hanhundar 9,7 kg

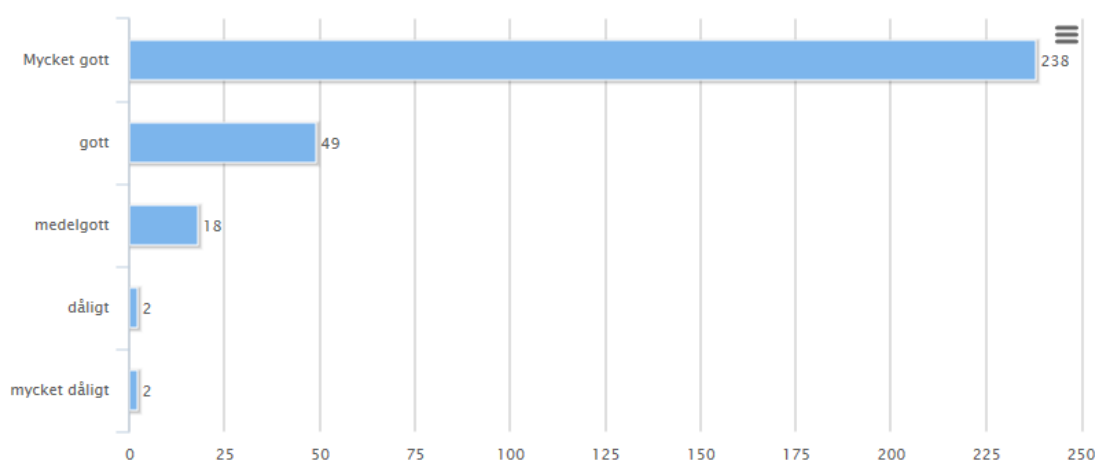
Medelvikt för tikar 7,5 kg

Hundar födda 2018 är ej med i figur eller beräkning ovan

1. Hundens allmäntillstånd

Hur bedömer du din hunds allmäntillstånd?

För 73% av hundarna bedöms hälsotillståndet vara mycket gott

72 hundar anges ha återkommande problem (40 hanhundar och 32 tikar) De vanligaste som nämns är

Hanhundar

Magproblem (9st)

Hudeksem, klåda, hårsäckskvalster (4)

Klåda, svamp i tramdynor/tassar, torra tassar (3)

Tandlossning och tandsten (3 st)

Ögon (rinnande, kladdiga torra) (3)

Öronproblem + dålig hörsel (3)

Allergi (3)

Patella luxation, artros, diskbråck (3)

Urinsten (2)

Förhudskatarr (1)

Hjärtproblem och hosta (1)

Torr nos (1)

Tikar

Öronproblem (6 st)

Klåda, eksem (5)

Smärta i leder, artros, rygg, ben (4)

Ögonproblem, rinnande, kletiga, cherry eye (4)

Magproblem (2)

Diabetes (2)

Allergi (1)

Skendräktighet (1)

Tandsten 1

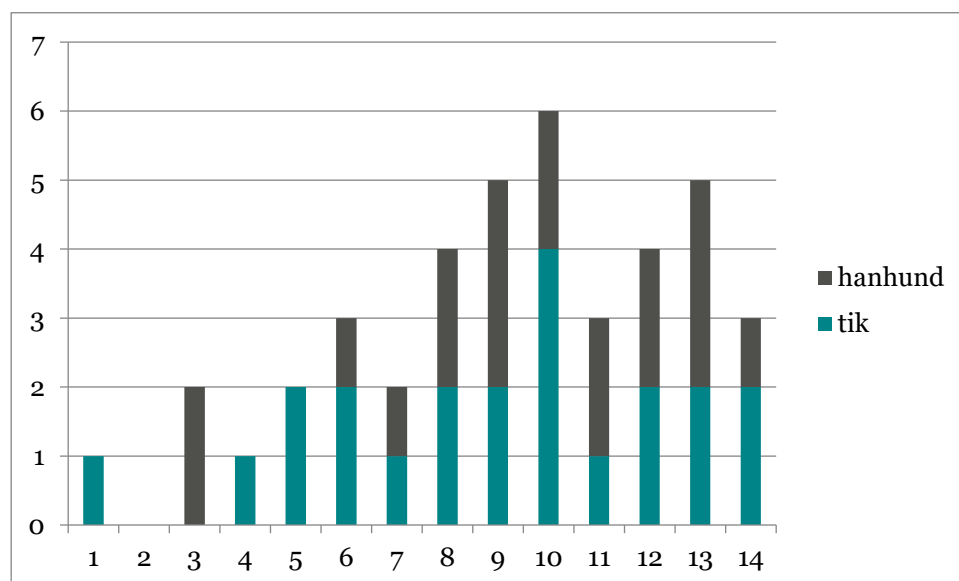
Knölar/tumörer (1)

Torra tramddynor med sprickor (1)

2. Hunden lever inte längre

42 svarande anger att hunden har avlidit. Fem stycken anger olycka som skäl, två anger hög ålder, övriga har avlidit av sjukdom. 13 av dessa sjukdomsfall har varit cancer eller tumörer i någon form.

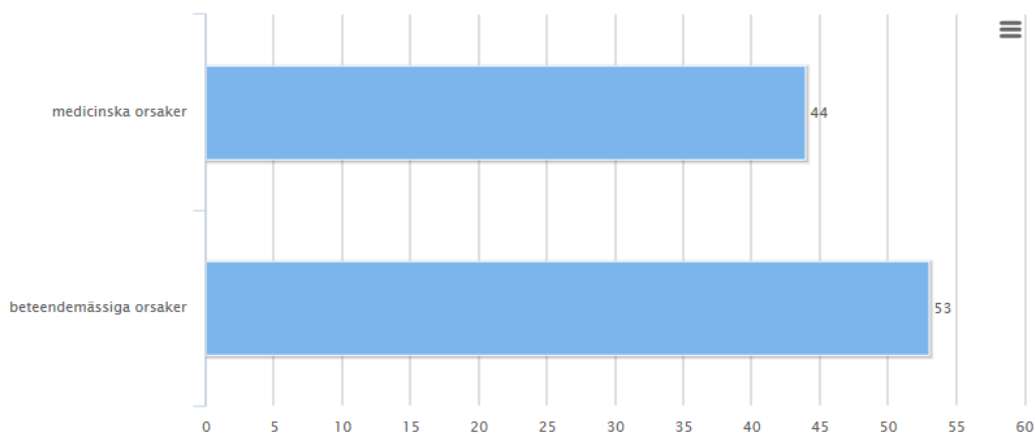
Figuren visar antal hundar som avlidit vid ålder 1-14 år.

3. Sterilisering/Kastrering

Av de svarande så är 32% (105 hundar) kastrerade; 72 kastrerade hanar och 33 kastrerade tikar (41% av hanhundarna och 22% av tikarna).

Orsaker till kastrering ges i följande figur:

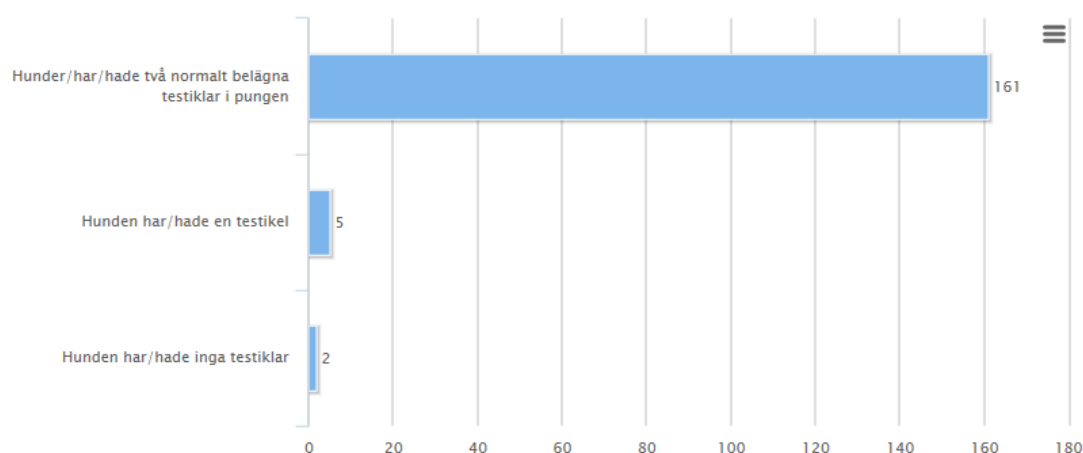
Hanhundar; totalt 71 st ; 18 st medicinska orsaker 6 inget svar, 47 st beteendemässiga orsaker

Tikar; 33 st; 25 st medicinska orsaker 3 st inget svar, 5 st beteendemässiga orsaker

För en kastrerad hund är inte kön angivet.

Av de hanhundar som kastrerades av beteendemässiga orsaker var 14 st under ett år, 13 ca 1 år.

4. Testiklar – hanar

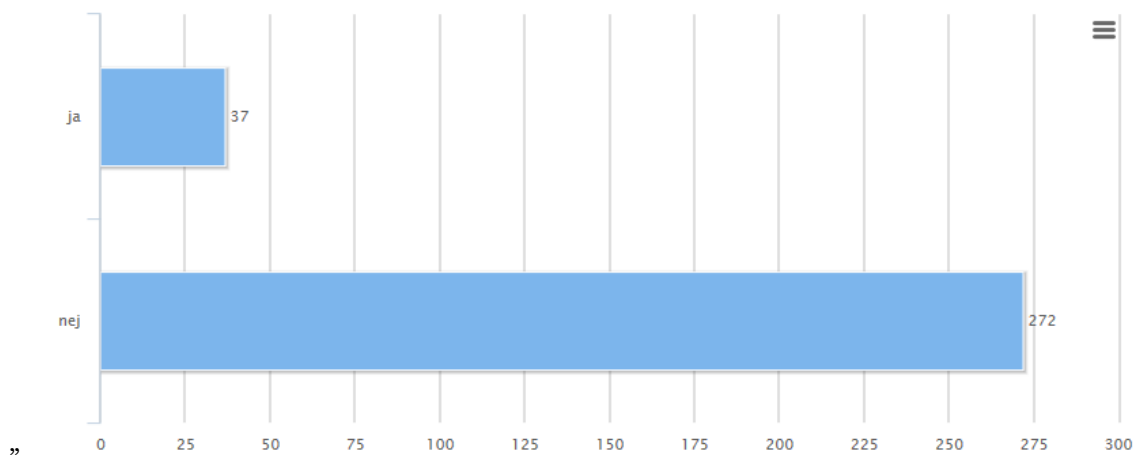
Om hunden har avsaknad av testikel/testiklarna, har detta orsakat problem?

Två har svarat jakande på detta; 1 hund hade magproblem som upphörde efter kastrering, testikeln låg troligtvis i magen. Den andra anger tumör, testikel togs bort vid operation (några oklara svar, en del har troligtvis svarat på problem efter kastrering).

5. Hudproblem/klåda/parasiter

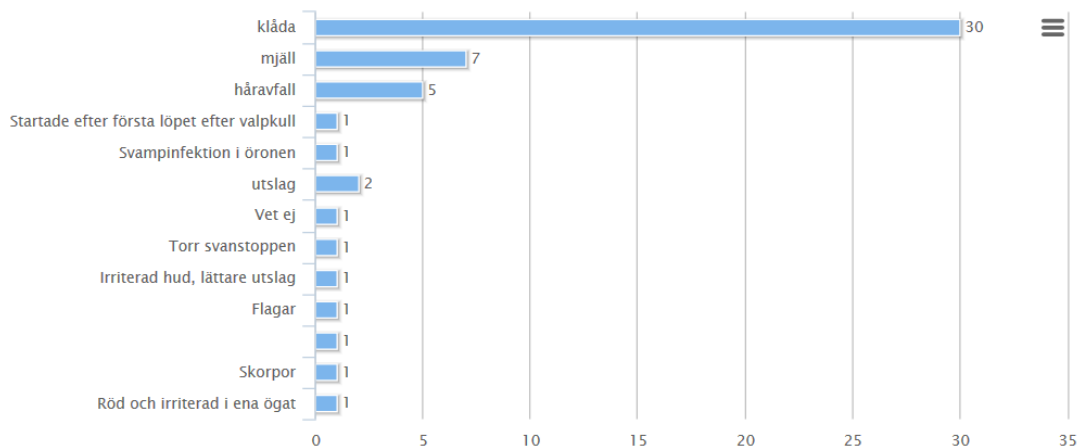
Ca 11% anger att de har upprepade eller långvariga hudproblem eller klåda.

Har din hund haft upprepade/eller långvariga hudproblem/klåda?

Av de som svarar ja är 20 hanhundar och 17 tikar

Symtom? (flera svar är möjligt)

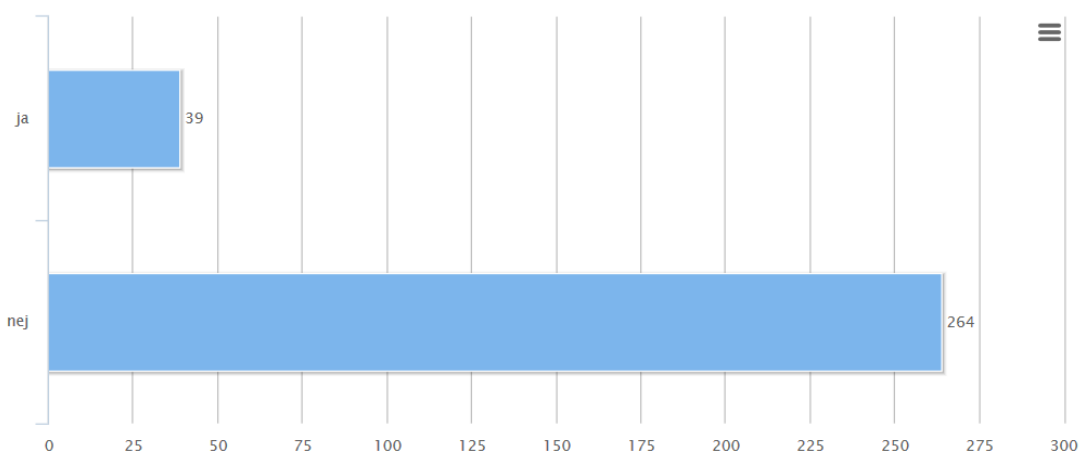
För 10 hundar anges orsaken till hudproblemen allergi (varav 6 st födoämnesallergi)

För 9 hundar anges att problem har orsakats av parasiter, 6 av dessa anger rävskabb som orsak.

6. Öron och Ögon

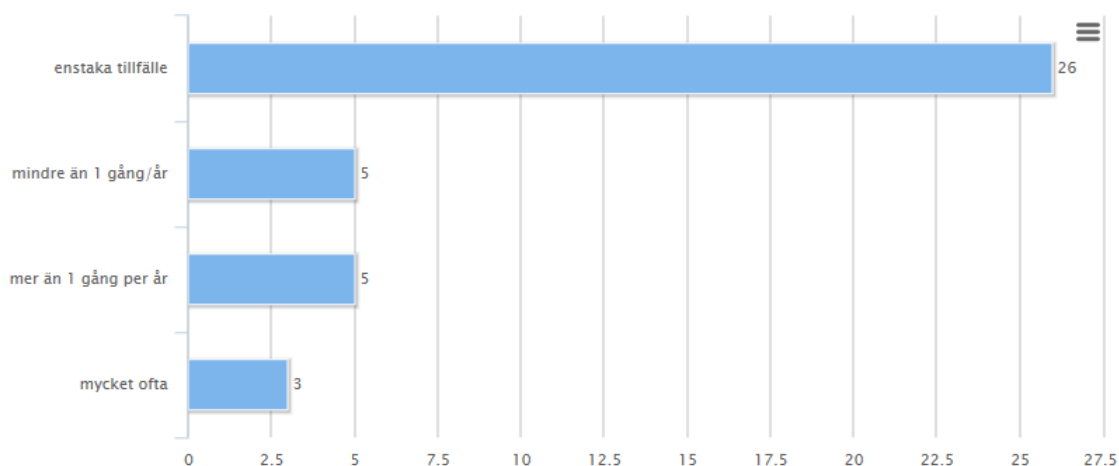
Ca 12% av hundarna har någon gång haft öroninflammation

Har hunden någon gång haft öroninflammation

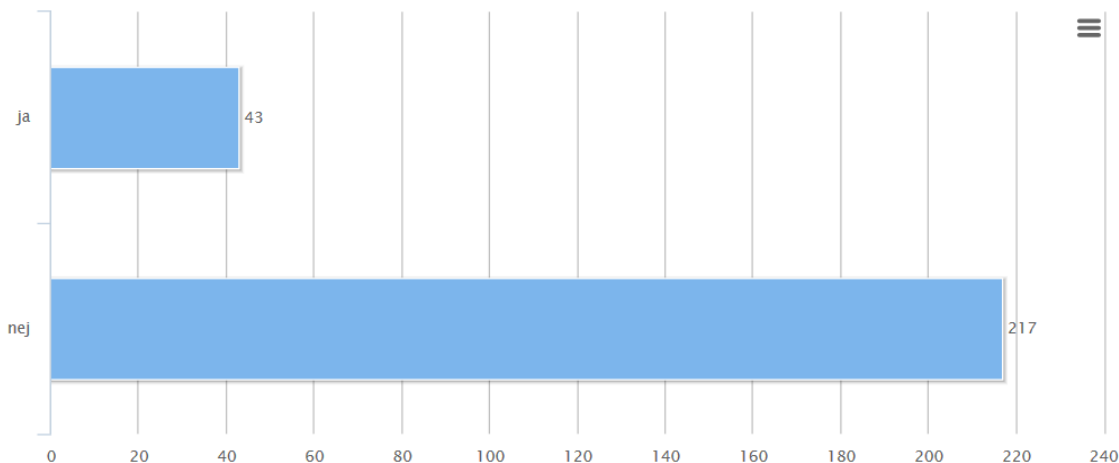
Av de som svarat ja är 22 hanhundar , 17 tikar

Hur ofta?

Ca 13% anger att hunden någon gång har haft problem med ögonen

Har hunden någon gång haft problem med ögonen?

Av de som svarat ja är 29 hanhundar, 14 tikar

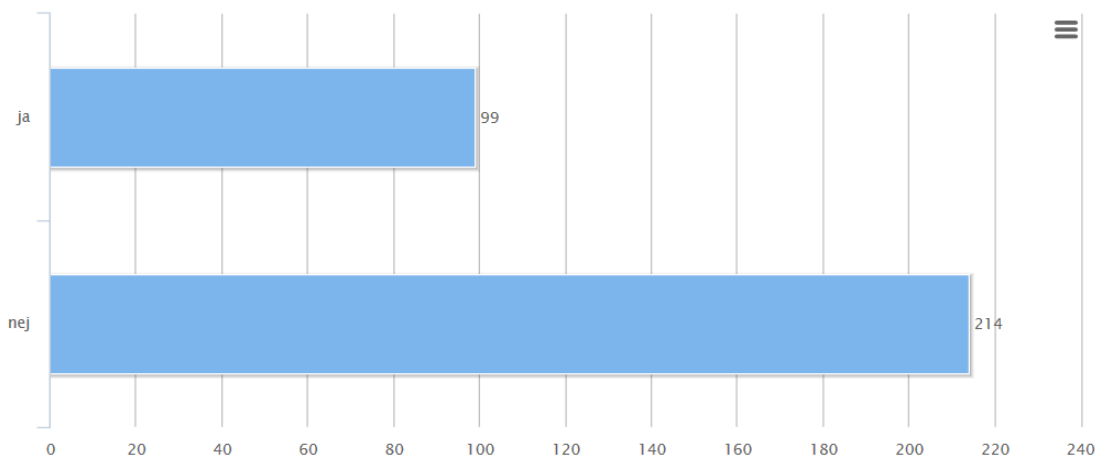
13 svarande anger att hunden även har haft hudproblem

6 svarande anger att öron- och ögonproblem har varit kopplade till allergi

7. Mag- och tarmproblem

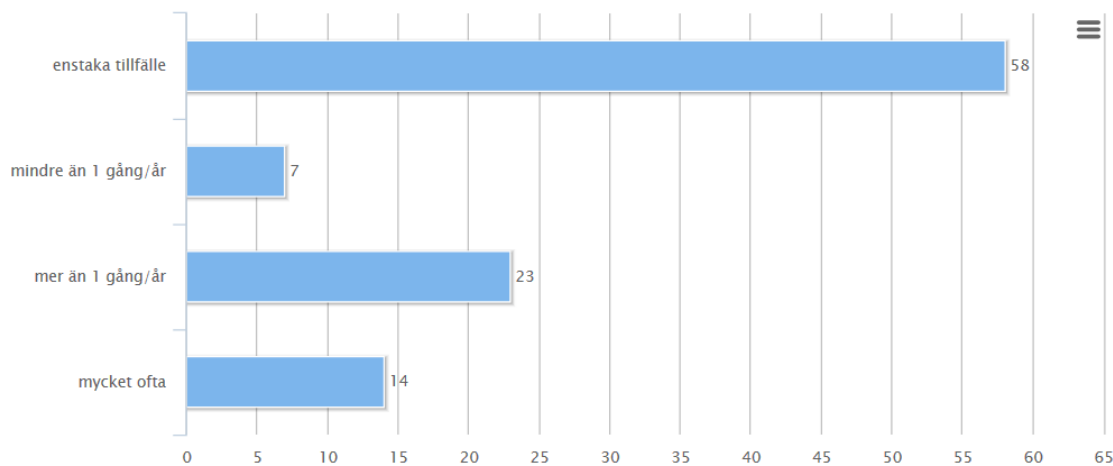
Ca 30% av hundarna har någon gång haft problem med magen.

Har hunden någon gång haft problem med mage och/eller tarm?

av ja-svaren är 58 st hanar och 41 tikar

Om ja, hur ofta?

Av de hundar som svarar att magproblem förekommer mycket ofta är 13 svarande hanhundar, 1 tik

8. Andra infektioner

Halsinfektion: 6 svarande anger att hunden (endast hanhundar) har haft halsinfektion vid enstaka tillfällen (en hund mer än en gång per år)

Urinvägsinfektion; 12 svarande anger att hunden har haft urinvägsinfektion. Av de svarande är 5 hanhundar och 7 tikar

14 svarande anger att hunden har haft annan infektion (4 st urinsten, 2 st livmoderinflammation, övriga diverse infektioner)

9. Hjärtproblem

För 8 hundar anges att de fått diagnosticerad hjärtsjukdom eller hjärtfel . Av dessa är 6 st hanhundar och 2 tikar. Fem av de som svarat ja, specificerar diagnosen som blåsljud.

10. Krampanfall och epilepsi

Sex svarande anger att hunden har haft kramper eller anfall av epileptisk karaktär (4 hanhundar, 2 tikar)

11. Tumörer

För 31 hundar (9%) anges att de har fått diagnosen tumör/cancer. Av dessa är 11 hanhundar och 20 tikar.

Följande anges i svaren (en del anger tumörer i flera kroppsdelar)

12 st juvertumör

4 st hudtumörer

4 st mage/buk

3 st lever

3 st mjälte

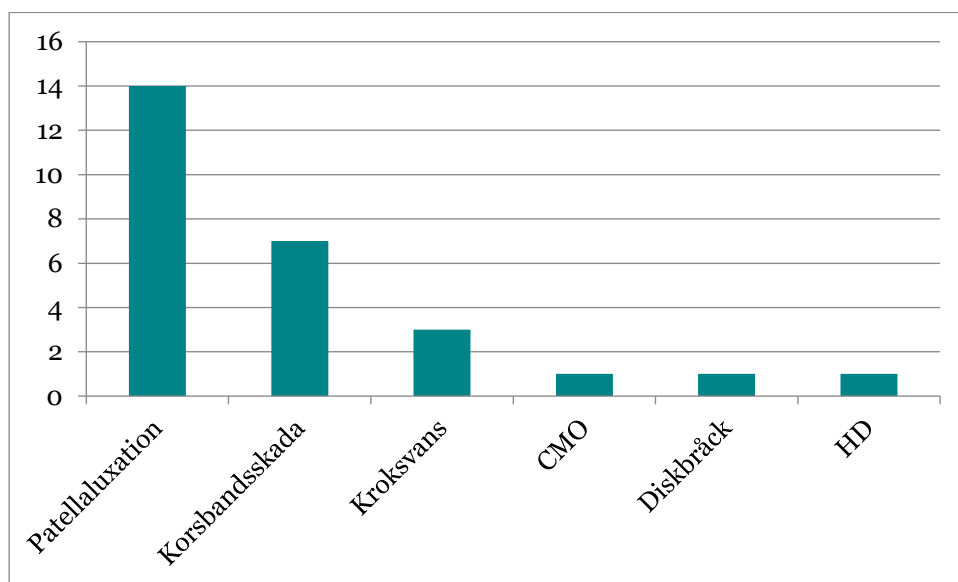
1 st Lymfom

2 st testikeltumör

1 st Urinblåsa

1 st lunga

12. Skelett och leder

I 15 fall (ur figuren ovan) har diagnosen fastställts med röntgen

Av de svar som anger patellaluxation (14%) är 7 tikar och 6 hanhundar

13. Njurar och lever

- 9 hundar har fått diagnosen lever- eller njursjukdom (6 tikar, 3 hanhundar)

14. Diabetes

- 5 hundar har fått diagnosen diabetes (4 tikar, 1 hanhund)

15. Addisons sjukdom

- 2 hundar har fått diagnosen Addisons sjukdom (1 tik, 1 hanhund)

16. Annan hormonrubbing

- 3 hundar har fått diagnosen sköldkörtelormonrubbing (2 hanhundar, 1 tik)
- Ingen hund har fått diagnosen Cushings sjukdom

17. Skendräktighet

57 tikar anges ha bli skendräktiga (37% av tikarna). För 37 sker detta vid varje löp. Elva tikar har medicinerats (endast Galastop namnges)

18. Livmoderinflammation

16 tikar är behandlade för livmoderinflammation. 9 st fick sjukdomen i samband med löp.

19. Prostatabesvär

4 hundar har angivit prostatabesvär

20. Tänder

17 hundar anger bettfel (8 hanhundar, 9 tikar) (7 st saknar vissa tänder. 10 st bettfel)

82 svarande anger problem med tandsten

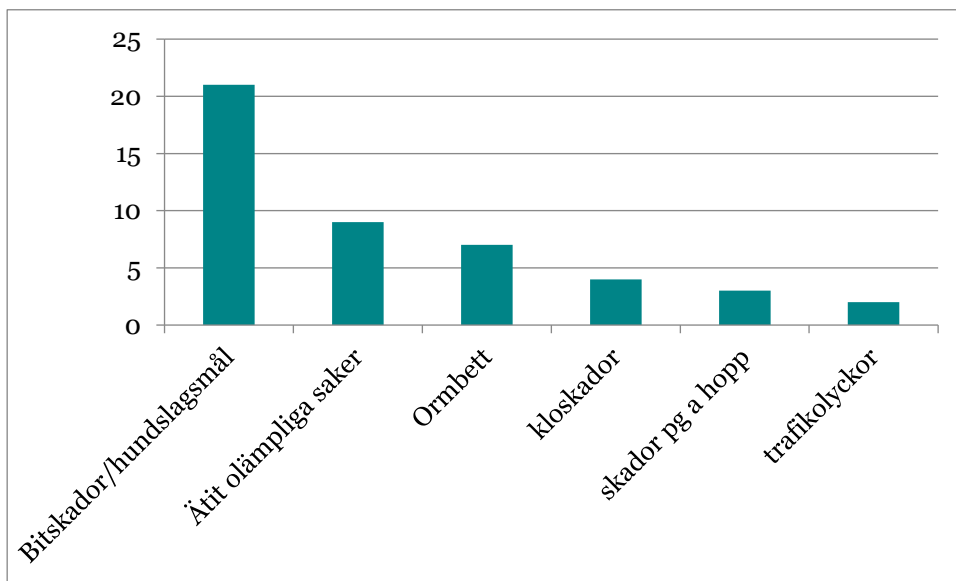
26 hundar har haft problem med tandlossning

21. Andra sjukdomar

- För 2 st hundar anges autoimmunasjukdomar leder / artros
- 1 trolig AIHA (anemi)
- 3 hundar har drabbats av SLO/KCS/Vasculit (det går tyvärr inte av svaren att skilja ut vilka) .
Samtliga är hanhundar
- Andra sjukdomar? 4 st anger urinsten/njursten varav tre tikar

22. Olycksfall

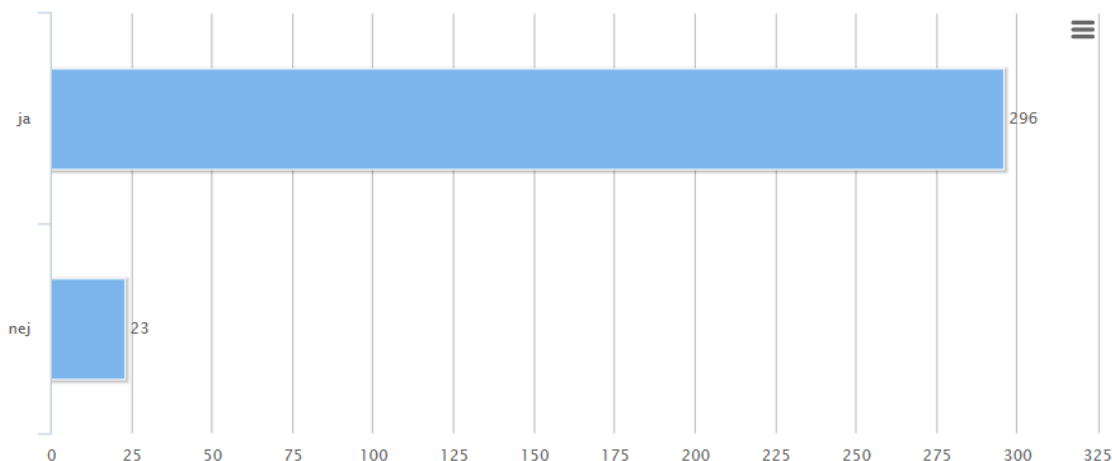
För 62 hundar anges att de har uppsökt veterinär på grund av olycksfall. De vanligaste orsakerna anges i följande figur

23. Beteende

90% anser att hunden uppför sig så som de förväntade sig när de skaffade rasen.

Anser du att hunden uppför sig som du förväntade dig när du skaffade rasen?

82 svarande (25%) anger att de upplevt en del av hundens beteende som problematiskt. Några exempel är

- Rädd för ljud, skotträdsla (15 st)
- Skällig (31 st)
- Osäker, rädd (15 st)
- Aggressiv mot andra hundar (14 st)
- Mycket vakt (6 st)

28 av hundarna har genomfört BHP

24. Avslutning

315 svarande anger att de är nöjda med sitt val av ras (96%). 4 svarar att de inte är nöjda.

296 svarande anger att de skulle skaffa en australisk terrier igen (90%).

Några motiveringar till svaret:

- Det är en underbar ras, gillar allt och alla
- För att det är en sån livsglad, positiv, rolig, vänlig och snäll hund som får mig att skratta varje dag!
- Är själv allergisk mot hundar men klarar aussie.
- Det är en underbar ras, gillar allt och alla
- En härligt tålig snäll glad och trevlig hundras. Stor hund i liten förpackning.

- En mycket rolig o tillgiven hund, aktiv vill vara med familjens alla upptåg o äventyr.
- Bästa rasen, alltid pigg och glad, mycket social hund!
- Lugn, fäller inte, skäller inte
- För att det är en så allround ras. Hänger med på allt och gillar det. Kajakpaddling, fjällvandring tävlingar och mys i soffan. Alltid pigg och glad, en riktigt bra kompis
- Lugn, trygg, lekfull, nyfiken, kelig
- Mycket älskvärd och lätt hanterlig ras, lyhörd och följer förarens önskningar med glädje.
- Perfekt familje hund. Har två barn och han har accepterat dom in i familjen direkt. Aldrig aggressiv alltid glad mot människor och djur. Perfekta hunden
- Liten Robust
- Oerhört snäll. Sällskaplig, social, lagom storlek, lättsam, fäller inte hår och lättlärd.
- Rolig, envis (vet vad han vill) vaktar bra gårdshund

25 svarar att de inte skulle göra det (8%)

- På grund av hög ålder hos ägare (5 svar)
- För mycket pälsvård (4 svar)
- Sjukdomar i rasen (4 svar)
- Vill ha hund med annan mentalitet (3 svar)
- Skällighet (2 svar)